

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

15. maj 2003 *

I sag C-419/01,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Valero Jordana, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Spanien ved L. Fraguas Gadea, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 5 i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand (EFT L 135, s. 40), idet det inden for sit område kun har kortlagt følsomme områder i visse regioner,

* Processprog: spansk.

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-P. Puissochet, og dommerne R. Schintgen, C. Gulmann, F. Macken (refererende dommer) og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: F.G. Jacobs
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 30. januar 2003,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 23. oktober 2001 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 5 i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand (EFT L 135, s. 40, herefter »direktivet«), idet det inden for sit område kun har kortlagt følsomme områder i visse regioner.

Retsforskrifter

- 2 Direktivet vedrører i henhold til dets artikel 1 opsamling, rensning og udledning af byspildevand samt rensning og udledning af spildevand fra visse industrisektorer. Det har til formål at beskytte miljøet mod negative påvirkninger fra spildevandsudledninger.

- 3 I direktivets artikel 2 defineres »byspildevand« som »husspildevand eller en blanding af husspildevand og industrispildevand og/eller regnvand fra befæstede arealer«.

- 4 Direktivets artikel 5, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne skal med henblik på anvendelsen af stk. 2 senest den 31. december 1993 kortlægge følsomme områder efter de kriterier, som er fastlagt i bilag II.

2. Medlemsstaterne sørger for, at byspildevand, der tilledes kloaknet, senest den 31. december 1998 renses mere vidtgående end beskrevet i artikel 4, før det udledes til følsomme områder, for så vidt angår alle udledninger fra byområder med over 10 000 PE [personækvivalent].«

- 5 Ifølge direktivets artikel 19, stk. 1, skulle medlemsstaterne sætte de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet, i kraft senest den 30. juni 1993 og straks underrette Kommissionen herom.

Den administrative procedure

- 6 Ved skrivelse af 16. april 1997 anmodede Kommissionen den spanske regering om at oplyse, hvilke foranstaltninger den havde truffet med henblik på at opfylde forpligtelserne i henhold til direktivets artikel 5, 11 og 13. Da Kommissionen ikke modtog noget svar, fremsendte den den 7. august 1997 en åbningsskrivelse.

- 7 I de mange skrivelser, som den spanske regering fremsendte til Kommissionen i perioden fra den 24. november 1997 til den 2. juli 1998, gjorde den gældende, at udpegelsen af følsomme områder, som er beliggende i indre vandområder, der hører til afvandingsområder inden for Fællesskabet, henhører under de statslige myndigheders kompetence, mens de selvstyrende regioner udpeger følsomme vandområder, der er beliggende i såvel indre vandområder inden for Fællesskabet, som i kystnære vandområder. Den spanske regering har endvidere fremsendt forskellige oplysninger om gennemførelsen af visse af direktivets bestemmelser, og om datoen for, hvornår gennemførelse i de forskellige selvstyrende regioner skulle finde sted.

- 8 Da Kommissionen var af den opfattelse, at Kongeriget Spanien ikke havde truffet alle de nødvendige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af forpligtelserne i direktivets artikel 5, 11 og 13, fremsendte den den 11. december 1998 en begrundet udtalelse til den spanske regering, som fik en frist på to måneder til at efterkomme udtalelsen.

- 9 Den spanske regering besvarede den begrundede udtalelse den 8. juni 1999, idet den gjorde gældende, at med hensyn til udpegelsen af følsomme områder havde fire selvstyrende regioner (Galicien, Balearerne, Catalonien og Andalusien) allerede kortlagt disse i kystområderne, at to andre selvstyrende regioner (Asturien og De Kanariske Øer) ikke havde følsomme områder samt at de selvstyrende regioner Valencia og Baskerlandet snart ville udpege følsomme områder.

- 10 Da tilsidesættelsen af direktivets artikel 5 efter Kommissionens opfattelse bestod, har den anlagt nærværende søgsmål med påstand om, at Domstolen giver Kommissionen medhold og pålægger Kongeriget Spanien at betale sagsomkostningerne. Den spanske regering har nedlagt påstand om frifindelse og om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Realiteten

- 11 Kommissionen har understreget, at dens søgsmål kun omfatter tilsidesættelsen af direktivets artikel 5, som forpligter medlemsstaterne til senest den 31. december 1993 at kortlægge følsomme områder, og ikke længere, som under den administrative procedure, tilsidesættelsen af dette direktivs artikel 11 og 13.
- 12 Kommissionen har oplyst, at ifølge de oplysninger, som de spanske myndigheder har afgivet, påhviler kortlæggelsen af følsomme områder i Spanien enten de statslige myndigheder eller de selvstyrede regioner. Udpegelsen af følsomme områder, som er beliggende i indre vandområder, der hører til afvandingsområder inden for Fællesskabet, henhører således under de statslige myndigheders kompetence, mens de selvstyrede regioner udpeger følsomme vandområder, der er beliggende i såvel indre vandområder inden for Fællesskabet, som i kystnære vandområder.
- 13 Efter Kommissionens opfattelse blev udpegelsen af de vandområder, som henhører under de statslige myndigheders kompetence, gennemført ved beslutning af 25. maj 1998, offentliggjort i BOE nr. 155 af 30. juni 1998, s. 21761, hvilket Kommissionen blev underrettet om ved skrivelse af 2. juli 1998.

- 14 Ifølge Kommissionen har de selvstyrende regioner Andalusien, Murcia, Galicien og Cantabrien udpeget de følsomme områder, som vedrører dem, og har offentliggjort deres navne i deres officielle tidende samt underrettet Kommissionen herom.
- 15 De øvrige selvstyrende regioner har derimod ikke udpeget områder, som er beliggende i de vandområder, der henhører under deres kompetence.
- 16 Hvad for det første angår de indre vandområder inden for Fællesskabet har Kommissionen anført, at den selvstyrende region Catalonien ikke har kortlagt de følsomme områder, som er beliggende i afvandingsområder inden for Fællesskabet, der henhører under regionens kompetence.
- 17 Hvad for det andet angår kystnære vandområder har Kommissionen gjort gældende, at de selvstyrende regioner Catalonien, Balearerne, Baskerlandet, Valencia, Asturien og De Kanariske Øer samt de selvstyrende byer Ceuta og Melilla ikke har kortlagt følsomme områder i henhold til direktivets artikel 5.
- 18 Kommissionen er derfor af den opfattelse, at Kongeriget Spanien har tilsidesat direktivets artikel 5, idet det ikke — bortset fra de selvstyrende regioner Andalusien, Murcia, Galicien og Cantabrien — har kortlagt følsomme områder langs de spanske kyster.
- 19 Den spanske regering har opregnet de selvstyrende regioner, som har kyststrækninger. Det drejer sig om de selvstyrende regioner Galicien, Asturien, Cantabrien, Baskerlandet, Catalonien, Valencia, Murcia, Andalusien, Balearerne, De Kanariske Øer samt de selvstyrende byer Ceuta og Melilla.

- 20 Den spanske regering har gjort gældende, at Kommissionen har medgivet, at de selvstyrende regioner Andalusien, Murcia, Galicien og Cantabrien har udpeget følsomme områder inden for deres kystnære vandområder.
- 21 Hvad angår de selvstyrende regioner Baskerlandet, Catalonien, Valencia, Balearerne, De Kanariske Øer og den selvstyrende by Ceuta har den spanske regering i det væsentlige gjort gældende, at disse regioner snart vil foretage udpegelsen af følsomme områder.
- 22 Det er herved tilstrækkeligt at bemærke, at det følger af fast praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at et direktiv ikke er blevet gennemført inden for den fastsatte frist (dom af 28.11.2002, sag C-392/01, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 11111, præmis 9).
- 23 Under disse omstændigheder bør påstanden tiltrædes for så vidt angår de selvstyrende regioner, der er nævnt i denne doms præmis 21, og den selvstyrende by Ceuta.
- 24 Hvad derimod angår den selvstyrende by Melilla og den selvstyrende region Asturien har den spanske regering bestridt klagepunktet med den begrundelse, at myndighederne i Melilla ikke har beføjelser med hensyn til territorialfarvande, og at den selvstyrende region Asturien ikke har følsomme områder.

- 25 Eftersom Kommissionen ikke har indgivet replik, er det ikke muligt at slutte noget endeligt herom.
- 26 Ifølge fast retspraksis påhviler det under en traktatbrudssag i medfør af artikel 226 EF imidlertid Kommissionen at godtgøre, at det hævdede traktatbrud foreligger, samt at fremlægge de oplysninger for Domstolen, som er nødvendige for, at denne kan efterprøve, om der foreligger et traktatbrud (jf. bl.a. dom af 23.10.1997, sag C-159/94, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 5815, præmis 102, og af 29.5.2001, sag C-263/99, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 4195, præmis 27).
- 27 Det bør derfor fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i medfør af direktivets artikel 5, idet det ikke har kortlagt følsomme områder i den selvstyrende region Cataloniens afvandingsområder inden for Fællesskabet og inden for de kystnære områder, som henhører under de selvstyrende regioner Baskerlandet, Catalonien, Valencia, Balearerne og De Kanariske Øer samt den selvstyrende by Ceuta. I øvrigt bør Kongeriget Spanien frifindes.

Sagens omkostninger

- 28 I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Spanien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og denne i det væsentlige har tabt sagen, bør det pålægges Kongeriget Spanien at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

- 1) Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i medfør af artikel 5 i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand, idet det ikke har kortlagt følsomme områder i den selvstyrende region Cataloniens afvandsområder inden for Fællesskabet og inden for de kystnære områder, som henhører under de selvstyrende regioner Baskerlandet, Catalonien, Valencia, Balearerne og De Kanariske Øer samt den selvstyrende by Ceuta.
- 2) I øvrigt frifindes Kongeriget Spanien.
- 3) Kongeriget Spanien betaler sagens omkostninger.

Puissochet

Schintgen

Gulmann

Macken

Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. maj 2003.

R. Grass

J.-P. Puissochet

Justitssekretær

Formand for Sjette Afdeling